

Motion

1980/81:1993

av Anders Gernandt m. fl.

med anledning av proposition 1980/81:90 om riktlinjer för energipolitiken

Sveriges energiföreningars riksorganisations verksamhet

Det är en viktig riksangelägenhet att nedbringa oljeförbrukningen och att i samband därmed vidta tekniska sparåtgärder och att i möjligaste mån utnyttja inhemska energikällor. Det pågår bl. a. en reklamkampanj för att upplysa allmänheten i dessa frågor och för att uppmana till att söka energistöd för att nedbringa oljeförbrukningen. Den centrala upplysningsverksamheten (i Stockholm) saknar naturligtvis inte tekniska kunskaper och ekonomiska resurser för att sprida nyttig information ut över landet. Men hur är det med möjligheterna till att få teknisk rådgivning ute i landets olika delar?

Brist på lokal information

Många människor önskar – bl. a. av ekonomiska skäl – minska sin oljeförbrukning genom att övergå till andra uppvärmningsmetoder. Men vart skall dessa människor – bl. a. de lånesökande – vända sig för att få hjälp med sina problem som gäller just deras bostad? Ingen statlig eller kommunal myndighet har möjlighet att hjälpa den enskilde i den utsträckning som behovet verkligen kräver. Det råder alltså brist på lokal information i dessa frågor.

Var får den enskilde en saklig information om solfångare, värmeåtervinningsaggregat, värmepumpar, pannor och stokrar för flis- eller pelletseldning?

Vem kan ge praktisk information till markägaren som vill plantera energiskog eller skörda vass för framställning av pellets?

Det finns många småkraftverk som förfaller emedan ägaren inte vet hur han skall förfara för att erhålla en inte alltför dyrbar upprustning. Att anlita konsult och vattenkraftföretag för detta medför i allmänhet alltför höga kostnader för att uppnå erforderlig lönsamhet.

Den enskilde husägaren har i många fall tätat sin bostad i energibesparande syfte och har i vissa fall till följd därav fått mögelproblem på grund av försämrad ventilation. Detta skapar bl. a. allergibesvär för känsliga personer. Situationen kan förbättras med lämpligt värmeåtervinningsaggregat. Men att anlita en konsultfirma för att få råd och saklig information om lämpliga åtgärder medför extra kostnader för den enskilde.

Här finns värdefull information!

Det finns dock förhållandevis goda möjligheter att få sakkunnig och nära nog kostnadsfri information i ovannämnda och åtskilliga andra energifrågor genom enskilda initiativ i landets olika delar. Härmed avses de energiföreningar som tilldrar sig allt större intresse inom länen. Energiföreningarna är sammanslutna till Sveriges energiföreningars riksorganisation (SERO). Denna är en partipolitiskt obunden folkrörelse vars huvudsyfte är att ta till vara enskilda människors intresse för utnyttjande av inhemsk energi.

Mycket av den primära tekniska utvecklingen inom inhemsk energi sker inom SERO. Detta är ett för vårt land mycket värdefullt tekniskt och praktiskt utvecklingsarbete som sker på ideell grund men i många fall med mycket goda teoretiska kunskaper och stora personella arbetsinsatser.

Denna "tekniska folkrörelse" kan inom länsföreningarnas ram och på ideell bas sammanföra forskare, uppfinnare, "gör-det-självare" och allmänheten, vilket främjar den sociala gemenskapen och aktiverar till meningsfullt kunskapsinhämtande och energisparande, praktiska åtgärder.

Uppfinnare inom inhemsk energiproduktion kan på ett tidigt stadium få kontakt med likasinnade och få sina idéer diskuterade och kompletterade. Detta skapar en positiv attityd till att sysselsätta sig med idéskapande och utveckling av uppslag som kan leda till energisparande och nya arbetstillfällen.

Energiföreningarna är – som ovan berörts – en utomordentlig tillgång för allmänheten som rådgivnings- och informationsorgan i energifrågor. SERO:s verksamhet är därför samhällsnyttig på många sätt. SERO kan utnyttjas på många sätt i samhällets och allmänhetens tjänst. Gränsen för utnyttjandet bestäms bl. a. av ekonomiska förhållanden.

För att kunna erbjuda allmänheten det i hög grad behövliga stödet i energifrågor erfordras att SERO erhåller ett ekonomiskt stöd för sådan informationsverksamhet. I jämförelse med de höga belopp som centralt disponeras av myndigheterna för energiinformation kan SERO åstadkomma mycket information för ett förhållandevis lågt belopp. Medel som tilldelas SERO för information och rådgivning kommer att ges mycket "hög verkningsgrad" genom energiföreningarnas effektiva sätt att arbeta.

SERO:s föreningsverksamhet kan inte placeras inom nu gällande ämnesområden för föreningsstöd. I energipropositionen är medel anslagna för fortsatt utveckling av inhemsk energi. Av dessa medel – eller andra medel som regeringen bör kunna utnyttja för ändamålet – bör SERO snarast tilldelas anslag för ovan angivna ändamål. Det får anses vara väl placerade medel som med säkerhet kommer att kunna "återvinnas" genom en ännu bättre energihushållning.

Hemställan

Med stöd av det ovan anförda hemställs
att riksdagen hos regeringen begär att energisparkommittén eller
annan organisationsenhet verkar för att utnyttja SERO:s
resurser och därmed tillskjuter erforderliga medel för denna
verksamhet.

Stockholm den 12 mars 1981

ANDERS GERNANDT (c)

BERTIL JONASSON (c)

KERSTIN GÖTHBERG (c)

PÄR GRANSTEDT (c)

EIVOR NILSON (c)